

Kotivara ja muu asukkaan ennakkovarautuminen poikkeustilanteita varten

JENNI VALKAMA

Lakiasiantuntija, OTM

24.3.2022

Isännöintiliitto

Mistä on kysymys?

- Varautumisesta yhteiskunnan häiriötilanteita varten ja pärjäämään itsenäisesti häiriötilanteissa
- Esim. pitkittynyt sähkökatko, jonka takia yhteiskunnan tarjoamat palvelut häiriintyvät tai keskeytyvät
  - Luonnonilmiöt
  - Tekniset viat
- Varautumisesta on apua yhteiskunnalle, mutta ennen kaikkea ihmisille itselleen

”Omatoiminen varautuminen on tärkeä osa yhteiskunnan kriisinkestävyyttä”

Häiriötilanteiden vaikutuksia

- Ruoan valmistamisen hankaloituminen
- Jääkaapin ja pakastimen sulaminen
- Viemäri ei toimi, hanasta ei tule (puhdasta) vettä
- Verkkoyhteydet, sähköt, lämmitys ei toimi
- Julkinen liikenne ei toimi
- Kaupat ovat kiinni tai tavara loppu, tai kauppaan ei pääse sairauden takia
- Autoa ei pysty tankkaamaan
- Lääkkeitä on hankala saada tai ne loppuvat
- Maksukortit eivät toimi

Kotivara – mitä se on?

- Ruoan, lääkkeiden ja muiden välttämättömyshyödykkeiden varaamista oman kotitalouden tarpeisiin
  - Lasten, ikääntyneiden, sairaiden, lemmikkien tarpeet huomioitava
- Viranomaisten ja järjestöjen laatima *varautumissuositus* kotitalouksille on 72h

Mitä kotiin pitäisi varata?

- Päivittäiset elintarvikkeet
  - Vesi ja ruoka tärkeimmät
- Muut välttämättömyshyödykkeet
  - Henkilökohtaiset lääkkeet
  - Hygieniatarvikkeet, vaipat
  - Paristokäyttöinen radio, taskulamppu, paristot
  - Kynttilät, tulitikut, retkikeitin
  - Lämpimät vaatteet, peitot, tyyntyt
  - Käteistä rahaa
- Käytä normaalissa arjessa ja täydennä käytön mukaan

Ruoka ja vesi

- Elintarvikkeita, joita muutenkin tulee käytettyä (vältetään hävikkiä)
- Säilyvää ruokaa
- Kuivamuonaa, kuten pähkinöitä tai kuivattuja hedelmiä
- Ruokaa, jota voi valmistaa esim. ilman sähköä tai syödä kylmänä
- Vesiastioita / pullottettua vettä
- Olennaista, että riittää koko perheen tarpeisiin vähintään 72 tunniksi

Käyttö ja säilyvyys

- Pilaantuvat tuotteet ensin
- Pidä kylmälaitteiden ovet kiinni sähkökatkon aikana, kylmä säilyy pitempään
  - -18 asteisen pakastimen lämpeneminen nolla-asteiseksi vie jopa useita vuorokausia
- Vedentarve n. 2litraa/henkilö/päivä
  - Hanavesi puhtaassa ja tiiviissä astiassa viileässä ja pimeässä säilyy useita kuukausia
  - Pullotettu vesi säilyy huoneenlämmössä 1-2 vuotta

Muuta omatoimisesta varautumisesta

- Viestintä häiriötilanteissa
  - Paristoilla toimiva radio tiedon saamiseksi
  - Puhelin, jossa on virtaa
  - Ladattu varavirtalähde
- Mistä saa oikeaa tietoa häiriötilanteessa?

Muuta omatoimisesta varautumisesta

- Etukäteen kannattaa selvittää:
  - Miten pärjätä esim. ilman sähköä tai lämmitystä
  - Miten suojaudutaan sisälle (esim. lähialueen tulipalotilanteessa)
  - Miten varaudutaan tartuntatautilanteisiin

Lisätietoa omatoimisesta varautumisesta

<https://72tuntia.fi/>

<https://www.pelastuslaitos.fi/asukkaille/vaestonsuojelu/kotivara/>

<https://www.martat.fi/marttakoulu/ruoka/kotivara/>

Kiitos!

JENNI VALKAMA

Jenni.valkama@isannointiliitto.fi

Isännöinti